

Karlovac, 11.09. 2020. god.

Program rada Vijeća srpske nacionalne manjine Karlovačke Županije za 2021. godinu

U svrhu sudjelovanja srpske nacionalne manjine u javnom životu karlovačke Županije, a osobito radi razmatranja i predlaganja uređivanja i rješavanja pitanja vezanih s ostvarivanjem i zaštitom prava i sloboda srpske nacionalne manjine, Vijeće predviđa više programskih aktivnosti, sve u cilju promocije interesa srpske manjine na području karlovačke Županije, kao i razvoja građanskog društva u kojem su manjinska prava zaštićena i prihvaćena od većinskog naroda. Program će se provoditi u okviru odobrenih sredstava od strane Županije u iznosu koji je bio ostvaren u 2020. godine.

U skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, Čl. 31., Vijeće srpske nacionalne manjine Karlovačke Županije će:

- aktivno sudjelovati u izradi prijedloga izmjena i dopuna svih zakonskih propisa i statutarnih odredbi koji se odnose na prava srpske nacionalne manjine
- isticati kandidate za dužnosti u tijelima jedinica lokalne uprave i samouprave
- nakon što bude obaviješteno, raspravljati će s radnim tijelima jedinica lokalne uprave i samouprave o pitanjima koja se tiču položaja srpske nacionalne manjine
- davati mišljenja i prijedloge na programe radijskih i televizijskih postaja na lokalnoj i regionalnoj razini namijenjene srpskoj nacionalnoj manjini i manjinskim pitanjima
- kontinuirano pratiti primjenu manjinskih prava u praksi, posebno u primjeni načela ravnopravne zastupljenosti pripadnika srpske manjine u predstavničkim, izvršnim i upravnim tijelima jedinica samouprave.

S obzirom na zastupljenost pripadnika srpske manjine na području Karlovačke županije, a Srbi su u županijskoj Skupštini zastupljeni sa 4 vijećnika, no kako je i dosadašnja praksa pokazala da vijećnici iz drugih stranaka zastupaju interese tih stranaka, a ne manjinsku problematiku, naše Vijeće će svoje kontakte intenzivirati putem zamjenika Župana iz reda srpske nacionalne manjine, te tražiti njihovo rješavanje.

Od programskih djelatnosti, a u skladu sa financijskim mogućnostima, Vijeće će dati prioritet dolje navedenim aktivnostima:

1. Savjetovanje i informiranje građana

- Izuzetno još uvijek negativna percepcija prema pripadnicima srpske zajednice u javnosti, te povratnici i sunarodnjaci koji nam se obraćaju za pomoć, traže da Vijeće nastavi sa dosadašnjom praksom pružanja savjetodavne pomoći, informacijama i direktnim kontaktima s nadležnim državnim institucijama. Karakteristični problemi srpske zajednice na našem području su još uvijek stambeno zbrinjavanje povratnika, statusna pitanja, sigurnosna pitanja,

diskriminacija kod zapošljavanja i dr. Između ostaloga i naša stručna služba Vijeća nastaviće sa slijedećim pružanjem usluga – servisa građanima kroz savjetovanje i pomoć – informacijama, pravnim savjetima, lobiranjem kod nadležnih institucija.

- Radionice, savjetovanja, tribine: VSNM karlovačke Županije nastaviti će pomagati građanima kroz pravne savjete, pružati besplatnu pravnu pomoć, te savjetovanje po pitanju mjera ruralnog razvoja, odnosno po pitanju projekata i mjera Ministarstava RH i EU fondova. Organizacija tribina o značajnim ličnostima i događajima s našeg područja, te tribina s težištem na društveno-političke teme bitne za sadašnji trenutak Srba u RH.

Informiranje javnosti karlovačke Županije i pripadnika naše Zajednice provoditi putem sredstava javnih informiranja, oglasnih ploča, internet stranica, te putem tjedne i mjesečne štampe (Novosti, Izvora ZVO, Prosvjete i dr.)

Izvidjeti mogućnost pokretanja emisija na lokalnim radio i TV medijima (kao npr. „Iver“, „Manjinski forum“ i sl.).

2. Razvoj i statutarna prava

Insistirati na doslovnoj primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina po pitanju jezika, pisma, obilježja, prosvjete i obrazovanja, te razmjernoj zastupljenosti u svim oblicima.

Podrška u radu postojećim gradskim i općinskim Vijećima srpske nacionalne manjine u našoj Županiji, te u kontaktima s pripadnicima naše Zajednice u Gradovima Ozlju i Dugoj Resi, te Općinama Rakovica, Cetingrad, Tounj, Josipdol, i Lasinja, izvidjeti mogućnosti formiranja kandidacijskih lista za Vijeća ili Predstavnike kako bi i na tim područjima bili zastupljeni u organima manjinske samouprave i ostvarivali prava iz Ustavnog Zakona o pravima nacionalnih manjina. Animiranje, pomoć i provođenje aktivnosti pri popisu stanovništva u RH Po mogućnosti provoditi edukaciju članova općinskih, gradskih i županijskih vijećnika VSNM o njihovom mjestu i ulozi u organima manjinske samouprave.

Predlagati Koordinaciji-SNV-u RH projekte, manifestacije i aktivnosti u svrhu razvoja Zajednice na našem području, te praćenje ulaganja i utroška sredstava u infrastrukturu i druge oblasti na područjima nastanjena srpskom populacijom.

Izvidjeti s gradskim i općinskim Vijećima mogućnost utvrđivanja popisa ljudskih i materijalnih gubitaka naše Zajednice u proteklom ratu.

- Monitoring antisrpskog „govora mržnje“ i šovinističkih ispada, čije će eventualne pojave Vijeće prezentirati javnosti i arhivirati moguće primjere, mjesta i oblike pojavljivanja, te osmisliti metode suprotstavljanja.

3. Kultura i obrazovanje

- Vijeće će nastaviti sa obilježavanjem značajnih datuma i događaja iz historije srpskog naroda sa područja karlovačke Županije – ovim programom je obuhvaćeno više sfera – vjerski praznici (poput Božića, Pravoslavne Nove Godine, Savindana, Vaskrsa, Krsne Slave), NOB i antifašizam (npr. komemoracije u Prkosu, Veljunu, Ivanović jarku, Kolariću, Klečkoj jami, na Mehinom stanju, Drežnici, Knežević Kosi, proboj obruča na Petrovoj Gori,...), prema kalendaru komemoracija za žrtve srpskog naroda na našem području, obilježavanjem stradanja srpskog naroda u ratu 1991 – 1995. Također Vijeće će učestvovati u inicijativi SNV-a za obnovu spomenika antifašizma (Petrova Gora, Partizanska bolnica, Debeli Kosa) ili obilježavanja godišnjica značajnih ličnosti iz srpske historije s našeg područja (Vladimir Matijević, Gojko Nikoliš, Sava Mrkalj, Nikola Tesla).

Podrška nabavi i izdavanju publikacija s tematikom od značaja za srpsku zajednicu.

Pokretanje kulturne manifestacije „Dani manjinske kulture KŽ“ zajedno s organizacijama ostalih manjina u KŽ (Bošnjaci, Albanci, Slovenci).

Organiziranje i sufinanciranje tematskih izleta radi obilaska istorijskih, kulturnih i vjerskih znamenitosti Srba u RH i regionu.

Nadzirati provođenje postojeće i eventualno novo pokretanje dodatne nastave njegovanja srpskog jezika i pisma po modelima manjinskog obrazovanja, zastupljenost Srba u školskim odborima pojedinih škola, te nastojati da pojedine obrazovne ustanove dobiju imena uglednih i zaslužnih Srba.

Pomoć i podrška nadarenim i uspješnim učenicima i sportistima slabijeg imovinskog stanja.

● Vijeće će se aktivno uključiti u zaštitu spomeničke i kulturne baštine Srba u Karlovačkoj županiji u suradnji s Savezom udruga antifašista Karlovačke županije.

4. Suradnja

Kao član SNV-a – Nacionalne koordinacije Vijeća srpske nacionalne manjine u RH, VSNM KŽ će provoditi snažnu i čvrstu programsku suradnju između Vijeća i Koordinacije.

- surađivati će s nadležnim državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave po pitanjima poboljšanja položaja pripadnika srpske zajednice.

- produbiti će suradnju sa svim Pododborima SKD „Prosvjeta“ na području Županije zajedničkim osmišljavanjem i realizacijom programa na području kulture i obrazovanja.

- ostvarivaće suradnju s SPD „Privrednikom“ kroz pomoć u školovanju đaka slabijeg imovnog stanja (Fond Vladimir Matijević).

- nastaviće suradnju s Generalnim konzulatom Republike Srbije u Rijeci i Ambasadom u Zagrebu radi institucionalnog jačanja zajednice, razmjene kulturnih i ostalih aktivnosti između Matice i naše Zajednice.

- nastaviti će suradnju sa SPC, odnosno Eparhijom Gornjokarlovačkom radi provođenja vjerskih, kulturnih i tradicijskih aktivnosti naše Zajednice.

- nastaviće suradnju sa organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama, te gradskim i općinskim Vijećima srpske i drugih nacionalnih manjina.

S naše strane treba raditi na tome da Županijsko VSNM bude partner u projektima sa SPD „Privrednik“, SKD „Prosvjeta“, SNV-om i drugim organizacijama, koji će se provoditi na našem području, a odnose se na unaprjeđenje ekonomskog, kulturnog i socijalnog položaja pripadnika naše Zajednice.

Vijeće će se povezivati sa izabranim predstavnicima vlasti iz redova srpske zajednice na nivou županije, općina i gradova te u tom smislu tražiti brže rješavanje problema s kojima su još uvijek opterećeni Srbi povratnici, kao i ostali pripadnici naše zajednice.

Realizacija gore navedenih aktivnosti traži jači angažman svakog vijećnika, kako na svom terenu tako i u Odborima Vijeća. Traži povezivanje vijećnika našeg županijskog Vijeća s gradskim i općinskim Vijećima prema terenskoj pripadnosti.

Naravno, Vijeće planira održavanje najmanje 4 sjednice Vijeća godišnje, što je zakonski predviđeno Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, te redovne sastanke Predsjedništva Vijeća, kao i Odbora.

PREDSJEDNIK VSNM KŽ:
Ilija Matijević